

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

Zaaknummer : 799810
Afdeling : IASZ
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Vaststellen van de Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) gemeente Heemstede.

SAMENVATTING

De TONK is een tijdelijke tegemoetkoming in noodzakelijke kosten bedoeld voor huishoudens die te maken hebben met een substantiële inkomensterugval als gevolg van de coronacrisis en hierdoor de noodzakelijke woonkosten niet meer kunnen betalen uit het inkomen. De TONK biedt de mogelijkheid om de gemeentelijke regels inzake het bijzondere bijstandsbeleid tijdelijk ruimer te hanteren. Omdat het RIJK voor de TONK geen centrale regels heeft vastgesteld is het nodig om beleidsregels vast te stellen om zo uitvoering te kunnen geven aan de TONK. De regeling geldt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

- Titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- Artikel 35 Participatiewet

BESLUIT B&W

1. De Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) gemeente Heemstede 2021 vast te stellen.
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving (C-stuk).

AANLEIDING

De TONK is geen losstaande regeling. De tegemoetkoming TONK is een vorm van bijzondere bijstand in het kader van de Participatiewet. Vanwege de zeer bijzondere situatie waarin grote delen van de maatschappij de gevolgen ondervinden van de coronacrisis, vraagt het Rijk gemeenten om tijdelijk af te wijken van de regels die normaal worden gehanteerd bij bijzondere bijstand. En zo inwoners te ondersteunen bij het betalen van de woonkosten wanneer zij dit zelf niet langer kunnen. Met deze beleidsregels kiest het college voor een ruimhartige invulling van de TONK.

MOTIVERING

De doelgroep van de TONK betreft die huishoudens:

- Die door de coronacrisis te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke substantiële terugval in het inkomen, en
- Die daardoor noodzakelijke kosten zoals woonkosten niet meer kunnen voldoen, en
- Waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Met de voorliggende beleidsregels geven wij invulling aan het doel waarvoor de TONK in het leven is geroepen.

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

Dat wil zeggen dat wij inwoners die hun woonkosten niet langer kunnen betalen financieel ondersteunen. De ondersteuning is afgestemd op de individuele woonkosten en inkomsten van een huishouden. In de beleidsregels vergelijken wij het netto besteedbaar inkomen van de aanvrager, na aftrek van de woonkosten, met het gemiddelde netto besteedbaar inkomen in een bijstandssituatie dat resteert na aftrek van de woonkosten. Wanneer een huishouden minder overhoudt dan iemand in een bijstandssituatie vullen wij het inkomen aan tot dat niveau. Op deze manier leveren we maatwerk en draagt deze regeling bij aan het voorkomen van (nieuwe) schulden.

In de voorliggende beleidsregels geven wij op een ruimhartige manier invulling aan het doel van de regeling door:

- De woonkosten van een huishouden te laten bestaan uit de kosten van de hypotheek/de huur plus servicekosten én de maandelijkse kosten van gas, elektra en water.
- De vermogensgrens aanzienlijk ruimer te hanteren dan binnen de bijzondere bijstand.
- Geen rekening te houden met vermogen in de eigen woning en met (spaar)geld van minderjarige kinderen.
- Bij een inkomsterugval van minimaal 25% te spreken van een substantiële daling in het inkomen. Bij een geringere inkomsterugval is zelden sprake van een situatie waarin het voorheen wel mogelijk was om woonlasten te betalen uit het inkomen en nu niet meer.
- Geen verhuisverplichting te verbinden aan de TONK toekenning.
- Er voor te zorgen dat huishoudens na betaling van de vaste lasten met de TONK bijdrage nog voldoende inkomen over houden om van te kunnen leven.
- De TONK bijdrage direct uit te betalen voor de volledige TONK periode.
- Geen gevolgen te verbinden aan een onverwachte verbetering van de financiële situatie van het huishouden binnen de TONK periode.

Uitvoering

Bovenstaande keuzes zorgen voor een ruimhartige maatwerk regeling én zorgen ervoor dat de uitvoering van de regeling zo eenvoudig en efficiënt mogelijk kan gebeuren. Dit is belangrijk omdat vooraf niet is in te schatten hoeveel inwoners in aanmerking komen voor de regeling en hierdoor aanvragen zo efficiënt en snel mogelijk kunnen worden afgehandeld. Ook blijven de uitvoeringskosten zo beperkt mogelijk.

Terugwerkende kracht

De regeling geldt met terugwerkende kracht van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021. Eerdere besluitvorming heeft niet kunnen plaatsvinden vanwege het feit dat het Rijk (in samenwerking met de VNG en Divosa) niet eerder dan begin februari met nadere informatie kwam over de TONK. Deze informatie bestond uit een handreiking zonder centrale regels die door iedere gemeente afzonderlijk moest worden vertaald naar eigen beleidsregels.

Advies cliëntenraad

Inzake deze beleidsregels is de cliëntenraad om advies gevraagd. De cliëntenraad heeft geen inhoudelijke op- of aanmerkingen. Het advies is als bijlage bijgevoegd.

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

FINANCIËN

Voor de gehele uitvoering van de TONK wordt op basis van de verdeelsleutel minimabeleid een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Uit dit bedrag moeten ook de uitvoeringskosten betaald worden. De middelen worden in twee tranches betaalbaar gesteld. In april worden de kosten voor het eerste kwartaal aan het gemeentefonds toegevoegd. In juli zal een tussentijdse meting plaatsvinden, waarna mogelijk de middelen worden bijgesteld.

Hoewel de formele verdeling per gemeente nog niet bekend is gaan wij voorlopig uit van een vergoeding voor Heemstede van € 120.000 (2x€ 60.000).

Dit voorstel gaat uit van het leveren van maatwerk waarbij we de doelgroep echt willen helpen. Omdat we de grootte van de doelgroep niet weten en ook de individuele financiële omstandigheden niet kennen kan geen goede inschatting worden gemaakt van de kosten.

Met zijn brief van 25 februari 2021 heeft de minister opgeroepen tot het inrichten van de regeling op een wijze dat mensen daadwerkelijk substantieel worden ondersteund. Daarnaast geeft hij aan dat een bijstelling van het budget en/of de verdeelsleutel zal plaatsvinden als dit nodig blijkt voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche van het budget.

Deze toezegging is conform de motie die is aangenomen in de Tweede Kamer om gemeenten financieel voldoende te compenseren voor de TONK regeling.

Ondanks deze toezegging bestaat een kleine kans dat de aanpassing van het budget niet toereikend is om de gemaakte kosten te compenseren. In dat geval stellen wij voor het tekort te dekken uit de reserve Sociaal Domein of de Corona reserve.

PLANNING/UITVOERING

Medio maart willen we operationeel zijn. Aanvragers kunnen hun aanvraag vanaf dat moment indienen.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De beleidsregels worden gepubliceerd. De uitkeringsgerechtigden die TOZO 3 ontvangen worden persoonlijk geïnformeerd over de regeling. Op de website en via de gemeentelijke kanalen wordt de regeling onder de aandacht gebracht.

DUURZAAMHEID

Nvt

BIJLAGEN

1. Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) gemeente Heemstede.
2. Toelichting behorende bij Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) gemeente Heemstede.
3. Advies cliëntenraad.